

Finansowanie działalności badawczo-rozwojowej. Ulgi dla przedsiębiorców

Motywacją do wdrażania innowacji w przedsiębiorstwach są możliwości pozyskania finansowania na działalność w sektorze badawczo-rozwojowym (B+R). Warto pamiętać o tym, że skuteczność konkurencyjności na światowym rynku w dużej mierze jest podyktowana poziomem innowacji firm. To z kolei wiąże się z ponoszeniem wysokich nakładów na ten cel. Przypominamy, z jakich programów unijnych można otrzymać wsparcie oraz na jakie krajowe ulgi podatkowe mogą liczyć przedsiębiorcy.

Działalność B+R – co to takiego?

Działalność badawczo-rozwojowa obejmuje badania naukowe lub prace rozwojowe, realizowane w celu podniesienia poziomu wiedzy oraz wykorzystania jej zasobów do tworzenia nowych zastosowań. Działalność B+R wyróżnia metodyczność, twórczość, niepewność co do ostatecznego efektu prac oraz systematyczność. To oznacza, że działania prowadzone są na podstawie ustalonego planu, w którym konsekwentnie realizowane są kolejne zadania zmierzające do opracowania konkretnego rozwiązania. Projekt B+R powinien zaowocować wynikiem, który potencjalnie daje możliwość transferu nowej wiedzy, zapewniając jej wykorzystanie i umożliwiając innym badaczom odtworzenie wyników w ramach własnej działalności B+R.

Identyfikacja prac B+R niezbędna przy dofinansowaniu

Czy wyznaczenie jasnej granicy pomiędzy działaniami rutynowymi a badawczymi jest w ogóle potrzebne? W codziennej pracy – nie. Natomiast jeśli przedsiębiorca chce skorzystać z dofinansowania zewnętrznego (np. dotacji unijnych na działalność B+R) lub ulgi podatkowej na działalność badawczą, wtedy wyraźne rozróżnienie tych dwóch sfer jest nieodzowne.

Odpowiednia identyfikacja prac B+R otwiera przed przedsiębiorcami nowe możliwości pozyskania dofinansowania unijnego. Jednak to właściwe zakwalifikowanie działań firmy do badań przemysłowych lub prac rozwojowych jest jedną z najtrudniejszych decyzji. To podstawowy podział w dotacjach dla przedsiębiorstw i dotyczy zarówno programów krajowych (np. FENG 2021–2027), jak i europejskich (np. Horyzont 2020), które umożliwiają otrzymanie wsparcia na takie prace. Prowadzenie prac badawczych (B+R) i ponoszenie kosztów na ten cel daje także możliwość skorzystania z konkretnych ulg podatkowych.

Ulgi podatkowe dla przedsiębiorców prowadzących prace B+R

Przedsiębiorcy prowadzący działalność B+R mają do wyboru różne formy wsparcia. Firmy mogą skorzystać z następujących ulg¹:

¹ <https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/001099>

W sprawie szczegółowych informacji na temat przysługujących ulg należy się kontaktować z właściwym urzędem skarbowym.

- **Ulga B+R** dla firm prowadzących działalność badawczo-rozwojową – polega na odliczeniu od podstawy opodatkowania części kosztów uzyskania przychodów, poniesionych na tę działalność. Warto zaznaczyć, że ulga na badania i rozwój jest dostępna od 2016 r. dla wszystkich przedsiębiorców inwestujących w innowacje. Od 2022 r. każda firma może odliczyć do 200% (wcześniej do 150%) kosztów kwalifikowanych wyodrębnionych w swojej ewidencji.
- **Ulga na prototyp**, wspomagająca przeniesienie pomysłu na język praktyki i produkcji. Polega na możliwości dodatkowego odliczenia od podstawy opodatkowania 30% kosztów uzyskania przychodów dotyczących produkcji próbnej i wprowadzenia na rynek nowego produktu.
- **Ulga na zatrudnienie innowacyjnych pracowników**, ułatwiająca pozyskanie specjalistów o kluczowych umiejętnościach i kompetencjach. Z ulgi mogą skorzystać firmy, które zatrudniają pracowników do wykonywania działalności B+R. Jest skierowana do przedsiębiorców, którzy w roku podatkowym ponieśli stratę, lub których wysokość osiągniętego dochodu nie pozwala na odliczenie kosztów kwalifikowanych w ramach ulgi na działalność B+R.
- **Ulga na robotyzację**, której celem jest pomoc firmom w zwiększaniu produktywności i konkurencyjności na rynkach krajowym i międzynarodowym. Polega na możliwości dodatkowego odliczenia od podstawy opodatkowania 50% kosztów uzyskania przychodów poniesionych na robotyzację. Mogą z niej skorzystać firmy, które zastosują roboty przemysłowe w celu usprawnienia produkcji.
- **Ulga IP Box** to rozwiązanie stworzone dla podatników, którzy prowadzą działalność B+R. Polega na preferencyjnym opodatkowaniu dochodów z praw własności intelektualnej, które podlegają ochronie prawnej (np. patent, autorskie prawo do programu komputerowego). Jeżeli firma w Polsce wytwarza własne IP, wówczas zyski, które z niej płyną, są opodatkowane jedynie stawką 5%. Ulga IP Box została wprowadzona w CIT i PIT w 2019 r. Polski Ład od 2022 r. umożliwia jednocześnie zastosowanie ulgi IP Box z ulgą na badania i rozwój.

Dofinansowania unijne na prace B+R

Przedsiębiorcy mogą liczyć nie tylko na krajowe ulgi w zakresie prac B+R. Programy wsparcia unijnego w nowej perspektywie finansowej w dużej mierze ukierunkowane są na przedsięwzięcia innowacyjne. Znaczna pula środków z aktualnych naborów prowadzonych przez PARP jest przeznaczana właśnie na działalność B+R. W związku z tym warto skorzystać z okazji i sięgnąć po dostępne wsparcie.

Obecnie można składać wnioski do drugiego naboru w konkursie [Ścieżka SMART](#). O unijne środki w ramach Funduszy Europejskich dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) mogą ubiegać się firmy, które chcą wdrażać innowacje, nowe produkty i technologie. Wniosek o dofinansowanie obowiązkowo musi obejmować co najmniej jeden z dwóch modułów: moduł B+R lub moduł wdrożenie innowacji. Tylko w tym naborze budżet konkursu wynosi 890 mln zł.

Z kolei przedsiębiorcy zainteresowani uwzględnieniem w swojej działalności osób ze szczególnymi potrzebami mogą wziąć w konkursie [Dostępność w Ścieżce SMART](#). Wniosek o dofinansowanie również musi obejmować moduł B+R lub moduł wdrożenie innowacji. Przedmiotem każdego z modułów realizowanych w ramach projektu musi być zniesienie co najmniej jednej lub więcej barier występujących np. w przestrzeni fizycznej, rzeczywistości cyfrowej, systemach informacyjno-komunikacyjnych, produktach czy usługach. Budżet to 220 mln zł. Pozytywną ocenę mogą uzyskać produkty innowacyjne co najmniej na skalę krajową. Przyjmowanie wniosków trwa do 30 października br.

Do 8 listopada br. można ubiegać się o dofinansowanie w ramach konkursu [Automatyzacja i robotyzacja w MŚP](#) z Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej (FEPW). Celem jest wsparcie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w procesie przejścia w kierunku Przemysłu 4.0 poprzez automatyzację i robotyzację procesów. Maksymalne dofinansowanie projektu to 3 mln zł. Środki można przeznaczyć na audyt technologiczny oraz opracowanie mapy drogowej transformacji przedsiębiorstwa w stronę Przemysłu 4.0, zakup automatów, robotów oraz innych maszyn i urządzeń, a także oprogramowania.

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

PARP
Grupa PFR